

ואם מהזוג הראשון מת שעיר שעלה עליו הגורל לעזאזל, לאחר הגרלה שניה, יש לפנינו שני שעירים שעלה עליהם הגורל ה', ואחד שעלה עליו הגורל לעזאזל.

ובאופן הראשון, מאחר שיש שעיר אחד שעלה עליו הגורל לה', דין פשוט שהוא קרב תחת המת [ויאמר עליו שיהא תחת המת]. ובאופן השני, מאחר שיש שעיר אחד שעלה עליו הגורל לעזאזל, דין פשוט שהוא משתלח תחת המת. [ויאמר עליו שיהא תחת המת].

ולהלן יתבאר בעזה"י, במי מבין שני השעירים השווים יתקיים דין הקרבה או שילוח, ומה יעשו בשעיר המיותר.

א. במי יתקיים דין הקרבה או שילוח.

לדעת רב – בעלי חיים אינן נדחים, כלומר אם ארע פסול בקרבן בחייו, שמחמתו לא היה ראוי להקרבה למה שהופרש, ונתקן הפסול, חוזר הקרבן להכשרו^א. ואם כן, אף על פי שבשעת מיתת אחד מהזוג הראשון, נדחה חבירו החי, שלא היה לו זוג, מאחר שהגרילו על שנים אחרים, ועתה יש שעיר לזווג לו מהזוג השני, חזר החי מהזוג הראשון להכשרו, ואם כן שני השעירים השווים [החי מהזוג הראשון, והשווה לו מהזוג השני], ראויים שניהם לקיים בהם דין הקרבה [או שילוח]. ומאחר שניהם ראויים, **יתקיים הדין בשעיר מהזוג הראשון**, כדעת רבי יוסי, שכל שאפשר לקיים בזה או בזה, יש לקיים בראשון [=מצווה בראשון. כפי שנתבאר בסוף פרק הוציאו לו].

ואמר רבא, שממשנתנו משמע כדברי רב, שכך שנינו, "אם של שם מת זה, שעלה הגורל לשם יתקיים תחתיו", משמע, שרק זה שמת אנו מביאים אחר תחתיו, אבל זה שחי, במקומו עומד.

ולדעת רבי יוחנן – בעלי חיים נדחים, כלומר אם ארע פסול בקרבן בחייו, שמחמתו לא היה ראוי להקרבה למה שהופרש, אף על פי נתקן הפסול, הקרבן אינו להכשרו. ואם כן, מאחר שבשעת מיתת אחד מהזוג הראשון, נדחה חבירו החי, שלא היה לו זוג, אף על פי שלאחר מכן הגרילו על שנים אחרים, ועתה יש שעיר לזווג לו מהזוג השני, אין הראשון חוזר להכשרו, ואם כן, על כרחך גם מה שהיה צריך לעשות בשעיר החי מהזוג הראשון, יעשו **בשעיר השווה לו מהזוג השני**.

ואמר רבא, שיש ברייתא בה מבואר כדברי רבי יוחנן, שכך שנינו בה, "שני [שאמרו

^א ולא אמרינן הואיל ונדחה ידחה, אלא בשחוטין, כגון מת המשתלח ישפך הדם. [רש"י]. וחנו המצרי אומר אף בזה לא אמרינן שנדחה כפי שנתבאר בדף ס"ג.